

Hvor meget skal der til for at erstatte forslaget om lav regulering af overførslerne?

Jakob Hald og Jonas Zielke Schaarup

Virkningen på de offentlige finanser

Udgangspunktet i skattereformen er, at den er fuldt finansieret (opgjort før adfærdsvirkninger og efter tilbageløb), og at reformens afledte effekter på bl.a. arbejdsudbuddet skal styrke de offentlige finanser med 3 mia. kr. om året.¹ Det er det mål, som er angivet i regeringsgrundlaget og i 2020-planen.

Det er skattereformens finansiering, der er helt central for at nå dette mål. Som det fremgår af tabel 1, er det således den lavere stigning i overførslerne og beskæringen af rentefradraget, der samlet tilvejebringer 2 ud af de 3 mia. kr. Alene prisindekseringen af overførslerne står for 1,6 mia. kr.

Tabel 1

Mere end halvdelen af forbedringen af de offentlige finanser kommer fra de lavere overførsler

	Mio. kr.	Pct.
Strukturvirkninger i alt	3.030	100
<i>Heraf:</i>		
Prisregulering af overførsler	1.640	54
Beskæring af rentefradrag	360	12
Andre stramninger og lempelser	1.030	34

Anm.: Tallene stammer fra Tabel 2 (s. 41) i "Danmark i arbejde"

Kilde: Egne beregninger og Regeringen, "Danmark i arbejde".

Det skal ses i lyset af at forslaget skønnes at forøge arbejdsudbuddet med knap 6.000 personer².

¹ Reelt er reformen dog underfinansieret med omkring 0,6 mia. kr., mens de afledte effekter er på 3 mia. kr. Der disponeres således 600 mio. kr. til at forhøje ældrechecken og til at tilbyde overgang til ny førtidspension for personer, som var på den gamle ordning.

² Dette er Krakas skøn på baggrund af et Folketingssvar (2011-12 FIU nr. 80). I svaret vurderes effekten af en samlet nedregulering af overførslerne med 8 pct. i 2020 at øge arbejdsudbuddet med 9.100 personer. Regeringen lægger op til, at overførslerne skal sættes ned med 5

Forslaget står således isoleret set for 54 pct. af de samlede strukturvirkninger på de 3 mia. kr.

Hvordan virker andre finansieringskilder?

Det er vanskeligt at finde alternativ finansiering, med samme afledte strukturvirkninger (dvs. samme bidrag til de 3 mia. kr.).

Prisregulering af overførslerne forbedrer umiddelbart statsfinanserne med 3 mia. kr. Når der tages højde for, at de lavere overførsler også betyder lavere indtægter til staten fra moms og andre afgifter falder beløbet dog til 2,27 mia. kr. (dvs. efter tilbageløb), se tabel 2.

En alternativ finansieringskilde skal dermed give et beløb på 2,27 mia. kr. (efter tilbageløb), hvis reformen stadig skal være fuldt finansieret.

Hvis man også skal have afledte adfærdseffekter, som samlet bidrager med 1,64 mia. kr., kræver det, at den nye finansiering også øger arbejdsudbud mv.

En neutral finansieringskilde, fx lump-sum beskattning som ikke påvirker adfærden i positiv eller negativ retning, vil derimod ikke give noget bidrag til de 3 mia. kr. I dette tilfælde vil de samlede afledte effekter falde til 1,4 mia. kr. Målet i regeringsgrundlaget vil dermed ikke blive indfriet.

Hvordan kommer man så igen op på 3 mia. kr., hvis man ikke sætter overførslerne ned?

For at tilvejebringe 1,64 mia. kr. i strukturvirkninger kan man sætte skatten endnu mere ned. Men det kræver jo yderligere finansiering, og størrelsen af finansieringen afhænger af, hvilken skat man vælger at sænke.

Hvis man forøger beskæftigelsesfradraget skal man finde omkring 8,2 mia. kr. ekstra i finansiering (dvs. efter tilbageløb), se tabel 2, hvis man fortsat skal have samlet strukturvirkninger på 3 mia. kr.

pct., hvorfor effekten vurderes til 5/8 svarende til knap 6.000 personer.

Tabel 2

Hvor meget ekstra finansiering skal der findes, hvis man sænker skatten mere, og stadig får 3 mia. kr. i statskassen?

	Umiddelbar virkning	Efter tilbageløb	Afledt adfærd
	----- Mia. kr. -----		
Prisregulering af overførsler	3,0	2,3	1,6
<i>Antagelse: forslaget erstattes af ny finansieringskilde, som ikke påvirker arbejdsudbud mv. Hvor mange penge skal så skaffes ekstra, hvis pengene bruges til at:</i>			
Forøge beskæftigelsesfradrag yderligere	-10,9	-8,2	1,6
Forøge topskattegrænsen yderligere	-4,9	-3,6	1,6

Anm.: Selvfinansierungsgraden er 20% ved øget beskæftigelsesfradrag og 45% ved højere topskattegrænse. Beregningerne er foretaget på baggrund af Tabel 2 (s. 40) fra "Danmark i arbejde".

Kilde: Egne beregninger og Regeringen, "Danmark i arbejde".

I stedet kan man sætte topskattegrænsen endnu mere op. Dette vil så kræve ekstra finansiering på omkring 3½ mia. kr. i forhold til regeringens reform.

De to alternativer med enten større beskæftigelsesfradrag eller højere topskattegrænse vil dog også have en effekt på indkomstuligheden. For det første vil begge initiativer give de største indkomstgevinster til dem i den øvre del af indkomstfordelingen. For det andet skal initiativerne jo matches af finansiering. Da finansieringen i eksemplet ikke må have negative adfærdsvirkninger, vil det være meget vanskeligt at undgå, at den øgede finansiering i sig selv øger uligheden yderligere.

Den vanskelige opgave med at finde et reelt alternativ til at sænke overførslerne skyldes, at man ifølge beregningsantagelserne får ca. 1 kr. og 72 ører ekstra i statskassen for hver krone (efter tilbageløb), man sænker overførslerne. Den store afledte effekt er derfor vanskelig at matche med andre finansieringskilder.

Fx kan man vælge at øge afgifterne med 1 mia. kr. ekstra med henblik på at skære tilsvarende mindre

i overførslerne. Dette betyder, at overførslerne i stedet skal reduceres med omtrent 3 1/3 pct. i 2022 mod de 5 pct., som skattereformforslaget har lagt op til. Imidlertid mister staten 25 ører i afledte adfærdseffekter, for hver krone (efter tilbageløb) afgifterne øges.

Konkret vil omlægningen fra lavere overførsler til højere afgifter derfor betyde, at man samlet set mister omkring 800 mio. kr. i afledte effekter.

Hvis målsætningen om at sikre 3 mia. kr. til statskassen skal realiseres, er der således tilsyneladende ikke mange andre muligheder end at sænke overførslerne – navnlig når boligbeskatning er freddet.

Kontakt:

Ledende økonom

Jonas Zielke Schaarup

joz@kraka.org

+45 5190 7497